

NOTA DE PREMSA

Figueres obre un espai de diàleg sobre Suïcidi, Eutanàsia i Dret a Morir Dignament

La taula rodona, organitzada per l'Associació Tramuntana Després del Suïcidi (TDS), reuneix experts i supervivents per diferenciar conceptes i defensar una vida i una mort dignes

Ahir al vespre, al Cercle Sport de Figueres, es va celebrar una taula rodona sota el títol "Suïcidi, Eutanàsia i Dret a Morir Dignament", en el marc de la jornada organitzada per TDS amb motiu del Dia Internacional del Supervivent. L'acte va reunir tres veus amb mirades complementàries **Carles Alastuey** .supervivent, psicopedagog Coordinador Grups de Suport de DSAS , la infermera d'Atenció Primària i referent d'eutanàsia **Tànit Güell** i la docent i presidenta de l'Associació Dret a Morir Digna, **Cristina Vallès**.

L'objectiu central de la taula era aclarir conceptes, evitar confusions entre suïcidi i eutanàsia i obrir un espai de debat serè sobre el final de vida. Des de TDS es va remarcar la necessitat de parlar d'aquests temes amb rigor, sensibilitat i respecte, fugint tant del morbo com de la simplificació.

Carles Alastuey va obrir el debat plantejant si el suïcidi és un acte estrictament individual. Va destacar que es tracta d'una conducta profundament complexa, marcada pel patiment i els condicionants socials, i que no admet explicacions simples. Va recordar que més de 4.000 persones moren cada any per suïcidi a l'Estat espanyol, unes 600 a Catalunya, i que aquesta mort acostuma a ser violenta i traumàtica, amb un impacte devastador en l'entorn més proper. Va alertar del perill de romantitzar el suïcidi o de llegir-lo només en clau de "llibertat individual", perquè sovint hi ha crisis, soledat i factors que podrien ser abordats amb més recursos i acompanyament.

Per la seva banda, Tania Cuéll va situar l'eutanàsia com una nova possibilitat de morir dins del sistema sanitari des de l'aprovació de la Llei de 2021, una norma despenalitzadora i molt garantista. Va explicar que la Llei preveu diversos filtres (metge responsable, metge consultor, Comissió de Garantia i Avaluació) i criteris clars: majoria d'edat, capacitat de decidir, informació adequada, malaltia greu o crònica invalidant i patiment considerat insuportable per la mateixa persona. Cuéll va remarcar la importància de diferenciar **l'eutanàsia del suïcidi**: l'eutanàsia es dona en un context clínic, amb temps de reflexió, procés deliberatiu, acompanyament i garanties; el suïcidi, en canvi, acostuma a produir-se en soledat, de manera impulsiva o fruit d'un patiment que no ha estat suficientment atès. **Per això, també defensava canviar termes com "suïcidi assistit" per expressions com "eutanàsia autoadministrada o heteroadministrada", per evitar estigmes i confusions.**

Cristina Vallès va centrar la seva intervenció en el dret a decidir com volem morir. Va recordar que l'associació que presideix fa dècades que treballa perquè aquest dret sigui reconegut, i que abans de la Llei d'eutanàsia moltes persones amb malalties neurodegeneratives o patiments molt greus es veien abocades a suïcidis clandestins, sovint avançant la seva mort per no comprometre la família. Ara, gràcies a la Llei, aquestes persones poden accedir a una eutanàsia sense clandestinitat, envoltades dels seus, amb temps per acomiadar-se i amb coherència amb els propis valors. "En molts casos, la persona no tria entre viure o morir, sinó entre dues maneres de morir", va subratllar.

Un dels blocs centrals del debat va ser el paper de les cures pal·liatives i del document de voluntats anticipades. Tant Cuéll com Vallès van insistir que eutanàsia i pal·liatius no són enemics, sinó recursos complementaris: la majoria de persones que sol·liciten eutanàsia ja estan en circuits pal·liatius. Es va alertar, però, de les desigualtats territorials i de l'existència encara d'encarnissament terapèutic en alguns casos, allargant de manera innecessària el patiment.

Pel que fa a les voluntats anticipades, es va remarcar que són una eina clau per decidir com volem ser atesos quan ja no puguem expressar-nos, però que no n'hi ha prou amb marcar una casella: cal descriure què entenem per dignitat (no reconèixer la família, estar connectats indefinidament a màquines, una pèrdua total d'autonomia, etc.) i parlar-ne prèviament amb la família, així com triar bé la persona representant.

En el torn obert de paraules, el públic va plantejar casos concrets de demències llargues, dubtes sobre l'objecció de consciència i el rol de les famílies. Cuéll va explicar que la llei reconeix l'objecció dels professionals directament implicats, però que també existeixen "falses objeccions" vinculades a la por, la manca de formació o la sensació de sobrecàrrega. Per aquest motiu s'ha creat la figura del referent d'eutanàsia, professionals formats específicament per acompanyar altres companys en aquestes sol·licituds.

Els ponents van coincidir també en la necessitat de canviar la cultura de la mort a la nostra societat. Es va assenyalar que quasi no parlem de la mort, que el suïcidi continua sent un gran tabú i que cal construir una "cultura de l'acompanyament" més humana i compassiva, tant en l'àmbit sanitari com en el familiar i comunitari. A partir del treball amb joves, es va destacar com, quan se'ls pregunta què és per a ells una bona vida i una bona mort, apareixen repetidament idees de vincles, suport, poder acomiadar-se i no patir innecessàriament.

La taula rodona es va tancar amb tres idees clau:

1. Diferenciar amb claredat el suïcidi, l'eutanàsia i el dret a morir dignament, evitant confusions i simplificacions.
2. Reforçar la prevenció del suïcidi abordant els buits de vincles, el patiment emocional i l'assetjament que poden portar sobretot adolescents i joves a situacions límit.
3. Defensar que tothom mereix tant una vida com una mort dignes, amb dret a ser escoltat, a decidir informadament i a ser acompanyat, sense patiment evitable i sense solitud.

Des de TDS es valora molt positivament l'acollida de la taula rodona i es referma el compromís de continuar generant espais de diàleg i sensibilització, així com recursos concrets de Postvenció per a les famílies i per al món local.